

БӨЛІМ: ХИМИЯ

Бастапқы химиялық ұғымдар тарауын қайталау

ЖАРИЯЛАНДЫ
04.11.2017СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/18493/

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Стамкулова Дина Турабековна**Сабақтың мақсаты:**

Білімділік: оқушылардың жаңадан бастаған пән – химияның алғашқы ұғымдарын қаншалықты меңгергендігінің элементтерін пайдалана отырып тексеру, химияның басқа пәндермен байланыстылығына көз жеткізу

Дамытушылық: Әрбір шәкірттің жекетұлғаретінде белсенділік қабілетін дамыту, танымдық ойлау, қиялдау қабілеттерін арттыру, өздігінен іздену, етәлпындыру

Тәрбиелік: оқушылардың бек сүйгіштікке, адамгершілікке, өзісіне жауапкершілікпен қарай білуге тәрбиелеу

Сабақтың әдісі: деңгейлеп оқыту, ұжымдық, жекелей оқыту технологиясы, сұрақ-жауап, ойын түрлері, тест

Сабақтың түрі: дәстүрлі емес, саяхат сабағы**Пәнаралық байланыс:** тарих, биология, география, әдебиет, физика

Сабақтың көрнекілігі: хат, кілті жоқ құпия сандық, ғажайып карта, кеспе қағаздар, тест парақтары, Д.И. Менделеевтің периодтық жүйесі, мультимедиялық проектор.

Сабақтың барысы:

Жоспар:

Ұйымдастыру кезеңі

Саяхат барысы

Қорытындылау

Бағалау

Үйгетапсырма

Ұйымдастыру кезеңі

Мұғалім сәлемдесіп, оқушыларды түгелдеген соң сыныпқа құлыптық ұпиясандық пен хаты жанына қойылғанға жайып карта әкелінеді. Картада ұпиясандықтың кілтін қайда жасырылғаны сызылып көрсетілген. Кілтке жету үшін оқушылар ХИМИЯ ПАТШАЛЫҒЫНА саяхат жасайды. Жолжәне кей оқушыларды бес патшалық – Тарих патшалығы, География патшалығы, Биология патшалығы, Әдебиет патшалығы, Физика патшалығы өздерін таныстыра отырып өзіншесынайды, сынақтан мүдірмей өткенде ғана келесі патшалыққа жолды сілтеп шекараларынан өтугер ұқс ат береді. Ең соңында алдарынан ХИМИЯ патшалығы шығып, ол да дайындап қойған сынағынан өткізеді, сонда ғана құпиясандықтың кілтін берілетіндігі түсіндіріледі.

2. Саяхат барысы

Карта бағыты бойынша оқушылардың алдынан бірінші болып Тарих патшалығы шығады.

1) Тарих патшалығы.

Оқушыларға проектордағы мәтін бойынша тарих пен химияның арасындағы байланысты түсіндіріледі

Оқушыларға мәтінге байланысты тест жұмысы орындалатылады.

Бұрын болғандарыңа, кейін де бағалау үшін қажет ХИМОНДАРдың сынамын.

Тарих патшалығының сынағынан мүдірмей өттіңдер.
Ендеше келесі патшалыққа аттанайық. Ол - География патшалығы.
Ол бізге қандай сындардайындап отыр екен?

2. География патшалығы.

1) Сөздерді ретімен жазып, пережені толтыр:

Химиялық элемент дегеніміз -

. а) атомдардың б) түрі в) белгілі

Ия немесе жоқ жауабын жазып, тапсырма орындау

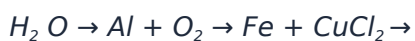
Тапсырмаларды белсенді орындағаноқушылар химондармен тиісінше бағаланады да келесі патшалыққа сілтеме алады.

3. Биология патшалығы - оқушылардың деңгейлі тапсырмалар арқылы сынайды:

1) Кестеде берілген формулалар бойынша коэффициент пен индексі ажыратып жаз

2) Биологияға байланысты сұрақтар (Тынысалу процесі, адам организмінде кездесетін маңызды химиялық элементтер)

3) Реакция теңдеулерін аяқтап, қай типке жататынын анықта:

Бұл тапсырмаларды да мүдірмей орындағаноқушыларды бағалап, келесі патшалыққа жол тартамыз. Ол - Әдебиет патшалығы.

Әдебиет патшалығы.

Күрделі тапсырмалар орындағаноқушылардың миына үлкен салмақ түседі. Әдебиеттің де химиямен байланысы бар екеніне көз жеткізу үшін әдебиет патшалығындасергіту тапсырмаларын орындау артық болмас.

Мысалы:

Мақал-мәтелдер:

Өзелім – ..... бесігім (алтын)

Жұмбақтар:

Біріншібуынымкөпемес,

Екіншібуынымтілсізжау. (аз+от)

Әрдұрысжауапқабірхимоннанүлестіреміз.

Әнайтып, мақал-жұмбақшешіпсерігіпалғаноқушылар ары қарайсапарынжалғастырады. Солкездеалдарынан Физика патшалығышығады.

Физика патшалығы

Бұлпатшалық та оқушылардыдеңгейгебөліп, олардыңәрқайсысынаойындардайындапқойыпты:

I. «Кімзерек» ойыны. Берілгензаттардыдұрысанықтайбілсеңіз, химиялық элемент атышығады.

II. «Кімкөпбіледі?» ойыны. Жылдамсұрақтарғажауап беру

III. «Кімжүйрік?» ойыны.Жылдамдыққаесепшығарту

Ешдеше, физика патшалығының да тексеруіненөттік. Алдымызда – ХИМИЯ патшалығы! Көрейікші, химиктербізге не дайындағанекен?!

ХИМИЯ патшалығы

Мультимедиялықпроектордан «Таза заттаржәнеқоспалар» тақырыбындатәжірибекөрсетіледі. Соғанбайланыфстыталдаусұрақтарықойылады:

Патшалықтардың да сындарынанөттік, сұрақтардыңбарлығына да жауапалдық. Ондақұпиясандықтыңкілтіналып, сандығымыздыашыпкөрейікші, химиктергенені аманат етіптастағанекен?..

— Ақсандығымашылды, ішіненжібекшашылды, — депмұғалімсандықтыашса, ішінде 8-сыныптың оқулығыжәнетәттілершығады. Мұғалімтәттілердіоқушыларғажәнекелгенқонақтарғаүлестіреді.

3. Қорытынды

Қорытакелгенде, химия атамызбізгеалтынға толы сандықтыемес,

ақылымызды шыңдайтын білім тастап отырамыз! Онда үлкендердің үмітінақтап, енді ғана бастаған ХИМИЯ пәнін ары қарай жоғарынтамен, белсенділікпен оқуғаталпынайық! Сонда ғана оқуларыңдағы тәттілер секілді өмірлерің де тәтті болатынына сенемін.

4. Бағалау.

Оқушылар саяхат бойы жинаған химия дүниесін саралайды, үш теккөп химия жинағандары сәйкесінше бағаланады.

5. Үйгетапсырма.

Өтілген тарауды қайталау

Қорыта келгенде, қазіргі ғылым мен техниканың дамыған заманында оқытудың жаңа технологиялық әдістерін пайдалану оқушылардың білімдеңгейін заман талабына сай арттырады.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimgor.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.